

Editor :— Prof. P. V. Ramanujaswami, M. A.

సుభద్రాకల్యాణము

తాళ్ళపాక తిమ్మకృరచన

గ్రీవేంకాలేశ్వరప్రాచ్యపరిధినాలలో అంద్రవాణ్ణయ పరిచేశకుఱగు

వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి

పరిష్కరించినది.

శిరుపతి

ఉదుమల ఉదుపి దేవస్తానముల చుద్రాక్షరాల

1950

[వెల రూ. 0-12-0]

పీ రి క

—అంగారము—

ఈ సుభాద్రాకశ్యామలును తాళ్ళపాకతిమృక్తి రచించెను. తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యునికి తిమృక్తి, ఆక్తలమృయాని ఎంచ్చిరు భార్యలుండిరి. పెద్దభార్య తిమృక్తును నరసింఘన్న యసి కమారుడు చెన్నభార్య ఆక్తలమృయును పెద్దతిరుమాలాచార్యుడి కుమారుడు నిద్దఱు కూతుండును కలిగిరి. అందు పెద్దభార్య యగు తిమృక్తయే యాగేయక్కుటి రచయిత్రి. సంగీత సాహిత్యచతుర యగు నీయ్యలి శేలినయన్నమాచార్యుడు డడ్డపవంతుడు.

కం॥ సంగీతము సాహిత్యము

శృంగారము చక్కుడనము శీలము గల వు

శ్యాంగసకం బ్రియడగు కవి

వుంగవు డరయంగ నెంత పుణ్యత్వకుణ్ణో ! ”

తిమృక్తి శేయసిగా, భుక్తిమయగేయరచన కవితాగా, తత్కువితావ్వభుడు శ్రీవేంకచేశ్వరస్వామిగా, ఆన్నమాచార్యునకు లభించిరి. ఆతడు ధన్యఁడు.

తిమ్మక్కుక్కు యది ద్విపదమంజరీవికార మనఁదగిన
గేయరచన. శ్రీబాలపామరాదులు కండపాఠమూర్తి సేర్పు
దగినది. పాడఁదగినది. పూర్వ ముఖ్య సాగినది. ఈపాట
లోని వలుకుబభ్య కొన్ని కొన్ని చేమకూర వేంకటకని విజయ
విలాసముఁ జేరినవి. ఈగ్రంథక్కి అతని కీమ్మా రేణ్ణకుఁ
బూర్ధ్వకాలమున వ్రద్దలినది కాన నీనిలోని వలుకుబభ్య చేమ
కూరకివి యచకరించె ననవలెను. ఇందులో.....మువ్వు
గోపాల ఆనికలదుగాని అది మువ్వుపురి గోపాలునిఁ బేర్ట్కునునది
యనఁ గాదు. కైత్రయ ‘మువ్వుపురిగోపాలా’ యని
చెప్పేను గాన యది యట్టి యనవలెను. ఇక్కడ మువ్వులు
దాల్చిన భాలగోపాలుడని యురము కావచ్చును. ఈ పాట
నన్నయ భారతికథారచనము నథికముగా ననువరించు
చున్నది. దీసివ్రాత ప్రతిలిపి పాటపాడెడు తీరున తీగపాగిన
దీర్ఘాష్టరములతో నున్నది. శ్రీపామరాదులనోటఁబడి, యా
పాట చాల రూపుచెడి శ్రీకాళహస్తిరాజుగారి యూస్టాని
నుండి తెచ్చిన తాళపత్ర గ్రంథసంచయములోఁ గానవచ్చినది.
దీని నెంతో దిద్ది కొంత తీరునకుఁ డెచ్చితిమి. ఇట్లు దిద్దుటలో
అచ్చ చిత్తులు చూచుటలో చీరంజీవి పంగనామముల భాల
కృష్ణమూర్తి, విద్యార్థి, శిరోమణి, బి.పీ.యల్. (ఆనర్ప) నా నహయోద్యోగి చాలఁ దోషుడెను. యథా మాతృక

ముగా చిరణజీవి నిద్యూక్ సి. ప్రార్థనార్థినాయిడు వరిళిధన
శాలా నిద్యూర్థి ప్రాసెను.

అన్నమాచార్యోత్సవము నాటి కాయన యల్లాలి
గేయరచనమును దీనిని లెప్పరింపవలయునని వడివడిగా దోష
సహస్రము దిద్దును నాన్నుఁ కిచ్చుచుండగా ప్రెస్సు మేసేజరు
శ్రీ T. R సరసింహాగారు, కంపోజిటర్ శ్రుతికలిపి
వడిగా వారములో నుద్దణము మగించిరి. ఈ ద్వితీయ
వర్షాన్నమాచార్యోత్సవమున (విరోధి భాగ్యున బహుశాశ్వతమి)
సెల్వాడిన యా ప్రంథము, సర్వసమృతమూర్ఖ శ్రీ సి. అన్న
రావుగారు కమిషనరుగాను, శ్రీ సి. రామన్నామిరెడ్డిగారు
పేస్టారుగాను, శ్రీ తిరుపతి దేవస్తానమున నద్యోగించుట
కును, భారత సేవకులు సంబూర్ణస్వతంత్రము వడయుటకును,
జ్ఞావకముగా వెలయఁగలదు.

తిరుపతి
13-3-50 }

మే. ప్రభాకరరామ్.

ను భద్రా కల్యా ణ ము

తాళ్ల పాక— తీమ్మక్కరచన

శ్రీరఘవల్లభులు - శ్రీకృష్ణ లెలము
చ్ఛవికాపటుణము - తమ రేలుచుండ
శ్రీకాంతపత్రిక్కపను - జెలగి పాండులు
ప్రాకటంబుగను ద్రో - వదిని బెండ్లాడి
రంతు నింద్రప్రస్త - మను పట్టుణమున
సంతసంబున నున్న - సమయంబునందు
సురముని యేతెంచె - సుదతి పూజీంచె
అరతీక ప్రొమ్మెక్కగా - నశుడు ద్రోవదిని
దీవించి లోపలికి - దిరిగి పొమ్మనియె
నేవురితోబలికె - నిఱ్ఱు నారదుడు
ఇంతుల కథ్తునైన - సెంతవారికిని
చింతింప మదిలోన - చీకాకు గదురు
సుదశికై సుందోప - సుందుల చచిత
విదితముగ జెప్పెదను - విమదంచు బలికె
సుందరికొఱకునై - సూడు పుట్టంగ
సుందోపసుందులు - ప్రమంది మునైచి

కావున మిం లో - క్షుటుఁ గాంత పొందు
 గావింపరాదు నం - కటసాటు గదురు
 బెంగ్కుక్కయ్యే డామె - యొక్కుకరినగర
 మక్కువత్తోనున్ని - మర్యాద యగును
 ఒక్కరి నగరిలో - నవిద యున్నపుడు
 మక్కువ వేటోకరు - మనల రాదచట,
 ఏకాంత మరయక - యేగినవారు
 వ్యాఘలపడక యూ - వనతి వజ్రించి
 తిరముగా నోకయేడు - తీర్థాశ్లులందు
 చరియించ వలె నని - నమయంబు చెప్పే
 ఒప్పించె నారదుం - డోగి నేగే నంత
 అప్పటినుండి - తొ టై దుగు రట్టు
 నమయంబు పాటించి - సాధ్వితోగలసి
 ప్రమదంబుతో భూమి - పాలించు చుండి
 ఒక్కనాడాపురిని - కోక విప్రునిఁట
 తెక్కలి ప్రుచ్చలు - ధేనువుల్ గానుచు
 చనిరి విప్రుం డంత - నవ్యనాచికిని
 మొనసి ధేనువులకై - మొఱవైటు దొణగె
 భూసురవర్యండు - మొఱలిడ డెలిసి
 భూసురంబుగ తన - ప్రతినను తలచి
 అయ్యా రరవముల - కా ధనంజయుఁడు

ఆయుధశాలకు - నరుగంగవలసి
 ధర్మనందనుడు తా - ద్రావది గూడి
 కూర్మాతోనుండుట - గూడ గు రీంచి
 ఆఖూమిదేవు నుడు - లడులు థేనువుల
 తోభలు మాన్పంగ - జూచి ధర్మపును
 అనుచు నాయుధశాల - కరుదెంచి క్రీడి
 తనువున నాయుధాల్ - తగదాల్చి పట్టి
 తఱమి యూముచ్చుల - దండించి పసుల
 మఱల నాద్వీజునకు - మరియుద నొసగి
 తనయన్న కడ కీగి - దండంబు వైట్లు
 మును జేయునమయము - మునుకొని చెప్పి
 యెలమితో దీర్ఘముల - కేగెద ననగ
 బలికె ధర్మజు డంత - బాధుని తోను
 నిను విడిచి యొక ఘడియ - నేనుండ లేను
 నను విడచి యేరీతి - చనెదవోయన్న
 కొమరోపు వచ్చితివి - గోవులకొఱకు
 సమయభంగములేదు - చనవల దనెను
 మనము గావించిన - మర్యాద లన్ని
 మనమె చేయకయున్న - మతి ధర్మమేది ?
 అనుచు ధర్మజుచేత - ననిపించు కొనియె
 యన్న పాదములకు - నతిభక్తి : గ్రముక్కి

వాయునందనునకు - వందనం బొసగి
 కవలు గ్రమేక్కినవారి - గౌగిట జేర్నీ
 ఆయతిథిచేతను - అనిపించుకొనియు
 జనియై తీర్థములకు - శైక్రనందనుడు
 గరిమ పెద్దలు పుణ్య - కథలు జైప్రమచన
 ధర ప్రవద్యుణము స - దా చరింపుచును
 అక్కడక్కడగల - యాఖల తీర్థములు
 డేడుక నాడుచు - విజయుండు కనియై
 అంగవంగకళింగ - బంగాళములను
 పార్థుండు గడిచెను - బహుదేశములను
 గుగ సాష్టము జేసి - కడు సీముచునను
 సంగతిగ నోకనాడు - జపతపంబులను
 గావింప నోక నాగ - కస్య యైతెంచి
 కనుమాయ గావించి - యనుర క్తి మించి
 ఘునగతి నాగలో - కమునకు జనెను
 ఘానంఖ మాని యా - మగువ కిట్లనెను
 ఘానిని వినవె జి - ఘృగలోకమునకు
 శనేల వచ్చితి - సీకు పేరేమి
 ఘూని తెల్పు మని యా - పొలతిని సదుగ
 సై రావతుండు జా - ఘ్నమికి వల్ల భుదు
 కారఘ్య డనువాడు - కలడు తక్కటడు

నా పేరును వ్రులూచి - నను గనిరి వాడు
 సే వౌరుషముగైలు - సీ రూపుషమహిమ
 వనిగొని గీతరూ - పమున వెల్లడిగ
 విని నిన్ను గామించి - వేడ్కు దెచ్చితిని
 నా కోర్కె లీడేర్చు - నాకేశతనయ
 కై కొను మనెడు నా - కాంత సీక్కించి
 నారద సద్గుర్విహ్ని - చారి యూనతిని
 నిగిడి యా ధరమింది - నిఖల తీర్థములు
 వరగ చరించగ - సమయమ్ము గలిగి
 వరగ ధర్మజనితో - పలికి వచ్చితిని
 సీ మనోభీషంబు - సే సైను దీర్ఘ
 భామిని ! యనిన నా - వద్దాక్కి పలిక
 ధర్మమేదియు ప్రాణ - దానము తోను
 తుల దూగెదని మహా - తుగ్గులు వలుకుదురు
 చేకొని తన్ను ర - తీంచిన కొకు
 పాకచానని ! ప్రతి - భంగ మెక్కడిది
 వరగ ధర్మ సితి - పాంచాలికడను
 వరగ కొ చేసిన - సమయమ్ము కాద
 అనగ ధర్మ సితి - కాత్మ మోదించి
 అచట పుత్రుని గాంచి - అనాతి కొసగి
 మనమున నుప్పాంగి . మఱునాడు వెడత

కమలాచ్యు - దుదయించు - కాలంబునందు
 క్రిముమున క్రీడి గం - గానది జేరె
 తనవెంట వచ్చిన - ధారుణేనురుల
 గనుగొని యుచ్చించి - కథత్తుల్ల జెపై
 అర్థముల్ థేను న - హాస్రముల్ గాయ
 అర్థితో ఖూసురులా - కమరకంబొనగు
 అనివికొని కొందరి - నందు గొందజీని
 నొనరగా చే కొని - యుదధి తీరమున
 ఉర్మిధరుని పురు - పోత్తు ము గాంచి
 వమ్మిన భక్తితో - ప్రణతు లొనర్చు
 ఓ విశ్వపాలక .. ఓ విశ్వకర్త
 యో విశ్వరత్క - యో జగన్నాథ
 సీ యందు గల్లు నీ - నిఖలలోకములు
 మాయెడ కృప యుంచి - మమ్మ రక్షించి
 పాయక నాకోర్కు - ఫలియింపజేయ
 మనుచు నన్నుతి జేసి - యతనికి ప్రొక్కి
 చనుతెంచె పర్వత - స్వామినన్నిధికి
 అనుర నహాబశం - శా శెంకటాది
 పరుస నాపై కంచి - పరాకుల గౌలిచ
 క్రిముమున కావేటి - రంగానాయకుల
 ప్రేమను దర్శించి - పిదవ తానంత

అల దశ్మీణమ్మున - వెలసిన యట్టి
 అలతి నదుల తీర్థ - ములనూడె క్రీడి
 మునుకొని యటు పద - మూడన సెలను
 పనిఖాని మణిపురి - పట్టణమ్మునకు
 అరిగె నప్పార మేలు - నవనిశ్వరుడు
 బలవిక్రముడు చిత్ర - వాహనం డఫ్ఫుడు
 ఎదురేగి తో డెచ్చి - హోమపీతమున
 పదలని భక్తితో - వాసవి నునిచి
 అడుగుల సర్ఫ్యూపా - ద్వయముల బూజించె
 సురపతి సుతుడు వ - చ్చుట వైపు డెలిసి
 కొంతేయు డెప్ప మూ - గ్రమున జీవ్యానని
 యంతంత మది సుబ్బి - యర్పును బూచి
 యేను నీ కొకమాట - నెతేగి చవలెను
 మూనవాధీశ్వర - మూనంశ మందు
 ఘన విక్రముడు ప్రభా - కరుడను రాజు
 తనయుల కొఱకు దా - దడయకెంతెంతో
 తపసుశేసిన చంద - ధరుడును మెచ్చి
 అవుఢు దానొకమాట - సరుమగ బలికె
 వసుధేశవరుడినీ - వంశ వీరులకు
 పొనగంగ నొకొక్క - పుత్రుండు పుట్టు
 అని యిచ్చె వరమిశు - డతని వరమున

గొనకొని యొకోక్కు - కొమరుండు పుట్టె
 ఘనుడు నా కిష్ణాడీ - కన్యక పుట్టె
 తనయుల కొఱకుగా - తనయ నే బ్రోతు
 ఉలతాంగికి సుద - యించు నాసుతుడు
 రాలాయముగసు మా - వంశమున్న నిలుపు
వరపూజ త్రై షంచి - వరునకీ కొబిరె
వరగ నిచ్ఛుట నాదు - భాగ్యమే కాద
 యెసగ భూవతివి నీ - విందువంశ్సుడను
 పొనగ పెండ్లాడు నా - పుత్రిక ననిన
 కవ్యడి దానికి - కడు సంతసిల్ల
 నివ్వటిల్లాడి కోర్కె - నెలత బెండ్లాడ
 అంగజుడేవి జి - త్రాంగద గూడి
 పొంగుచు సంతనా - పురము చెంగటను
 అయ్యిరునుడు వను - ధామరుల గూడి
 చయ్యన జనుడేర - జలధి తీరముకు
 సానునము చేయగ - సమ కట్టియున్న
 శూని యక్కాడి ముని - పుంగవున్ విజయు
 గనిరి యాకొలనుమ - హదుర్గమమున్
 ఘనతర్గా హనం - కలితమున్ నగును
 పార్థుడ యచ్చోట - భరితమున్తెన
 తీర్థరాజమున్లు - దీపించు నై దు

సలలితముగను బ్రి - సన్న తీర్థమృగై
 ఫలద్వైనటిసౌ - భద్ర తీర్థమృగై
 పోమింపగాను జౌ - లోమతీర్థమృగై
 పాసనంజౌ భర - ద్వాజతీర్థమృగై
 కార్యామయుడ యిం - కారంధమంబు
 భార్యలో ప్రసి - ద్ధమృగు యొప్పు
 బలభేది నుత ! యెట్టి - బలిదు లైన
 చెలగి యిం కొలకులు - చేర నోడుదురు
 అని చెప్పగా దాను - వినియు నర్జునుడు
 నచ్చి యింఘననరో - వరములో జోచ్చి
 యిచ్చమై తీర్థమృగై - లే నాడవలెను
 అనుచు నయ్య ర్షునుం - డతినాహానమున
 ఆయైడ సౌ భద్ర - మనియైడి కొలను
 వరగ ప్రవేశించె - జలమధ్యమనకు
 కడు నుగ్గాగతి మహో - గ్రాహ మేతెంచి
 తను డాయ దాని ను - ద్వాడత బుట్ట
 బవులు వరాక్రమశాలి - బైటు వడవేసె
 నశ్రుపము మాని - నాతియై నిలిచె
 శక్ర నందునుడు నా - శ్చర్యపడి చూచె
 ఇదియేమె భాషు నీ - వింతకు ముందు
 వద్రాక యింసరో - వరములో నుంటి

జలచరాకృతి మాని - జలజాతీ వైతి
 వలనుగా నెత్తిగొంచ - వలెను తత్త్వ క్షణమో
 మత్తాతీ నీపు ముక్క - మకరివై యుండి
 యిచట భామిని యువుల - కేరవేది చెపుము
 అనఘుడ నే వంద - చూనెడి యచ్చురను
 ధనదునకును గూర్చు - దాన నాసఖులు
 సౌరభేయి సమాచి - జయలతల్ వారు
 సలుగురు తనయట్ట - స్క్ర రూపమున
 జలధిలో నున్నారు - శాప విముక్తి
 సనువోంద గ్రావించు - మనిన నర్జునుడు
 యేమి కార్యమున - నీటి చందమున
 భామిని యిది మిాకు -- పాటిల్ల ననిన
 ఇంద్రనందన హను - జేంద్ర యేవురము
 యుంద్రాదిలోకము - లెల్ల కన్నోనుచు
 ధరణిపై ఘన తపో - ధను లుస్స వనము
 గనుగోని యందగిన్న - కల్యాణోక్క
 బ్రాహ్మణుని తపస్సు - భంగమ్మ చేయ
 తలచిన నలిగి యూ - తాపసోత్రముడు
 చలము మిాఱగరాని - శాపము బెట్ట
 భయమున నాముని - బ్రారన చేయ
 దయసూచి యూతపో - ధను డెట్టు వలికై

సాహసగి డెవ్స్‌డి - సరసిలో చొచ్చి
 బాహుల మిము బ్లట్టే - బయట వేయంగ
 నోపునో మింశాప - ముడుగు నాష్టణ మె
 పోపోండి మింరుమిం - భూమికి ననుచు
 చనుదేర నారద - నంయమి వచ్చి
 సతులాల యూముని - శాప వాక్యమ్ము
 మిక్కెలి క్రూరమే - మిట మాన్స్పరాదు
 తరలుడు మింకింక - దమ్మీణాంబోధి
 తటమున వంచెత్తి - ర్థములు శోభిల్లు
 అణుచని నూరేడు - లందుండు డనెను
 ఒకనాడు ఫల్లునుం - డు ర్యోపై కరిగి
 సకల తీరముల ద - ర్ఘనకాంష వచ్చి
 స్నానము జేయ మిం - శాపము దీరు
 అనిచెప్పి నారదుం - డరిగె తనంత
 మింరాక గోరగా - మింరు వేంచేయ
 నరయగ ధన్యల - స్నేతిమి మేము
 నరు డప్ప డారీతి - నలుగుర సతుల
 కరుణేంచి శాపము - కడతేర్ను నంత
 మగువల వీడ్క్యూని - మణిపురి పురికి
 మగుడ నేతెంచి నె - మ్ముదిని కొన్నాళ్లు
 అంగన యుండే జి - త్రాంగద యింట

అనఘుఁడు బ్రథ్వా - వాసుడను సుతుని
 వరచిత్రఘును చిత్ర + వాహనావంశ
 కరునిగా నోసగి యూ - కాంత దిగి విడచి
 సిరఘుగా గోకృణ - దేవు దర్శించి
 అరిగె నవ్వులిపార్షవ్ - మంబుధిచెంత
 పావనంజైన ప్ర - భాసతీర్థమున
 భావజాకారుడు - పార్థ దుండగను
 చేరువ సంత నా - శ్రీకృష్ణ దుంపు
 ద్వారకావురియని - లగు మునుల్ పలుక
 సీలమేఘుళ్యము - నిఖలాభిరాము
 లాలితశబ్దగాత్రు - లక్ష్మీకశత్రు
 ఆకంజదశనేత్రు - నలరి సేవింప
 నాకోరై - లెల్లగ్రి - స్నేహ సమకూడు
 గదునిచే మును వింటి - కన్య సుభద్ర
 మదిరాతీ సుకుమారి - మతేభాగమన
 గుణవత్తి యసగ మ - క్షువ చూడ వలెను
 యుమైన నా కొమ్మ - కనుగొనవలెను
 అనుష ధనంజయు - డా ద్వారవతికి
 చన నున్నతలపున - సకలయాదవులు
 యతుల బూజింతు రణ - మతిగల్లి కపట
 యతివేషధారియై - యలరి యుర్జునుడు

థక్కెముక్కిప్రియు - పుండరీకాక్షు
 భక్తవత్సలు కృషు - పరమాత్మ కృష్ణ
 తత్తరవదక చి - తమ్ములో నునిచె
 అత్తఱి శౌరి స - ర్ఘృత్మకు డగుట
 అంతనా నరునితల - పంతయు డెల్లిసి
 యొక్కరుం డేతెంచె . నొనారి రచ్చటికి
 నరుడు నచ్చెరు వంది - నారాయణసకు
 నరగున ప్రణమిల్లి - నధ్య క్రమేకి
 వనమాలి కేదురుగా - వచ్చి యర్జునుడు
 దండ్రవ్రణామన్ము - తగ నాచరించె
 నారాయణ యనుచు - నప్పుచు నరుడు
 కరము బట్టుక వాని - కడు లేవ నెత్తె
 హరియు నప్పుచుఁ బల్మే - నరుచు జూచి
 నిన్న సే సుతుల గని - నెఱతనమ్మును
 యంతలో సన్మాసి - వెట్లయితి వయ్య
 యెరుగుదుము మించిద్యు - తెల్ల సు మేము
 గరిమ వేసా లల్ల - గ్రానాలింగిఱకె
 అని గేలి సేయుచు - నతని దోకొనుచు
 చనుదెంచె రై వత - శైలమ్ము కడకు
 అచట నరును నుంచి - రావియు నంతటను
 నడనడచి ద్వారకా - నగరి కేత్తెచి

కొలువులో యూదవ - కోట్లును గొలువ
 బలదేవతలోడను - పద్మాంశు డనెను
 తాలాంక ! నకలయ్యా - దవులతో గూడ
 వాలాయముగను రై - వతమహాత్మనము
 జరువంగవలె ననిన - శౌరి కాష్టణమె
 సమరసమ్మున సురి - సాటెంచు మనిరి
 సకలపొరులు నొప్ప - సాటెంచి రెలమి
 శన్ని బూరెలు నెయ్యి - వాయసాన్నములు
 కాయగూరలు పెక్క - కలవంటకాలు
 ఉరురాయలు నెయ్య - వోబ్బున్న వడలు
 గారెలు బూరెలు - కండమండిగెలు
 అరటిపండులును రా - జాన్న రాసులును
 పిండికూరలు మొన్ల - పెద్దకుడుములును
 గరిగలఫుటముల - గంపల నునిచి
 ముండఱ నడిపించె - మురస రాదములు
 సంఖోషఘోషములీ - సంకులమ్ముగను
 పదుచులు పెద్దలు - బాలింతరాండ్ల
 కొడుపులు కోడండ్ల - కూతు లల్లిండ్ల
 తోతోక్కులాడుచే - ద్రోవ కికిత్సరిసి
 చనిరి యూదవు లంత - సంభ్రమమునను
 అంతంత చతురంత - యూనంబు లెక్క

అంతఃపురశ్రీలు - నంత నేతేర
 నుధవసాత్యకు - లుభయపార్వ్యముల
 బ్రద్ధనురాగులై - బలసి తఁ గొలువ
 అప్పుడు శ్రీకృష్ణ - డన్నయు దాను
 కొత్తముత్యమ్యుల - గొదుగుల నీడ
 సురలై చనుడెంచి - చూడగా నఫుడు
 గరుడధ్వజాంకిత - ఘనరథం బెక్కి
 ఆయచలమ్యున - యాదవుల్ గొలువ
 తడయ కప్పుడు రైవ - తకమున విడిచె
 ఆయచలమునకు - యాదవుల్ వచ్చి
 ఆయతభ్రకితో - సరిచించి ప్రొమ్ముక్క
 అపుడు సుభద్రయు - నాక్షణమ్యునును
 పణతియ బంగారు - పల్లకి నెక్కి
 చామ రుక్మిణిసత్య - భామ చేసతియు
 దేవకి వసుదేవ - దేవ్రు లంకరును
 వారివారికి తగు - వాహనా లెక్క
 వచ్చిరి రైవత - పర్వితమునకు
 కొమ్ములు పదివేలు - కొలుఘుచు రాగ
 సమ్మతిగ నేతెంచి - సంబ్రమన్యునును
 వాసవినుతుఁడు తన - వరుడు కావలసి
 ఆయచలమునకు - నాయింతి ప్రొమ్ముక్క

అసమయమైన - నర్జునుడు తనదు
 జువిలోన తలపోసె - మగువరూపమైన
 దండ లావణ్యమెం - తయు రూపుతోను
 శుండునో యనుచు ని - ట్లాగి కొంతసేఫు
 యింతిమోముకు చంద్రు - డిడ్డెన నేము
 కొంతలాలాకలిఖి - కొదమతుమైనదలు
 శాలకనుబొమ్మలకు - ప్రతియోనువిల్లు
 రాలించు ముత్యముల - వణతిచిర్చుగపు
 నతినాన తిలపుష్టి - సమమైన కేవి
 అతివ మ - ధ్వయమై సింహమునకు సరియై
 అస పోల్పుతగు నుండ - రాంగియవ్వనము
 కనుగొని పెక్కాంద్రు - కాంతలు గొల్పు
 కవ్వడి గనుగొని - కమలాత్ము డనియై
 కనుచూపి నంతలో - కాంచ్చింప తగున
 మైదల సుభద్రపై - మోహంబు నీకు
 వదలక యుండుట - వడి యెఱుంగుదుము
 తలపు నీ కీడేరు - తలకకు మనుచు
 జలజాత్ము డావేళ - చెలిని రప్పించి
 వందనము జేయించె - వరమునీంద్రునకు
 పాండవద్వీజులకు - పార్థ డిచ్చుట
 దండియై యుండుట - తగి సఱేంగించ,

వడిగ లేగులవారి - వలన పంపించె
 బలదేవు జూచి యూ - వద్దాతు డనెను
 ఎక్కుడనుడి యో - యూ పర్వతమును
 నరయ మొష్టీరో కాని - యతి వచ్చినాడు
 పొనగ చాతుర్మాస్య - పూజ చేయుదము
 అని పెడబాటుగా - అస్తుతో బలికి
 నడవడచి ద్వారకా - సగరి కేతెంచె
 అప్పుడు బలభద్రు - డాముని జూచి
 థ్రాతో నీట్లని - ప్రాథమ చేసె
 పొనగ చాతుర్మాస్య - పుణ్యప్రతంబు
 జరువు మూ నగరాన - సుయమినాథ
 అని తోచుకోనివచ్చి - రాద్వారకితును
 రావె యమ్మ సుధద్ర - రమణీరో నీవు
 మదిరాయతాతీ నా - మంవి చోనవై
 కస్యచే భీకుయై - కాని యాతండు
 అన్యులచే భీకు - సంద నోల్లండు
 కన్యాగృహంబున - కిస్యుకామణివి
 సన్యాసి నుసిచి పూ - జావిధి చేయు
 మనుచు చెక్కలికి స - న్యాసి నొప్పించి
 ఆశద్ముని భుండు - ఆపు దూపకుండె
 ముత్తేఅసంచునా - ఉత్త బిందెలను

అ త్తే జలక మా - యత్తమ్మై జేసె
 యేవేశ కా మాని - యిషమ్మై లెఱీ
 ఆవేశ కావించు - నథిల వస్తువులు
 పొలుపైన రత్నాల - బొస్మైంటెక్కిన
 తథుకై న పగడాల - దారబందములు
 పచ్చల తలపులు - పన్నారు గురుగు
 లచ్చంపు దంతాన - నమరు బొమ్మలును
 చెఱగుల యంచుల - జీనివాతలును
 చిరుతపవ్వుల్ల మతే - చెందకావులును
 బంగారు బొమ్మలకు - బాగుగా క్రట్ల
 శృంగార మమరించె - చెలియ సుభద్ర
 బలసి సుభద్ర శో - భసము చేయగను
 అరుదెంచి కవ్యడి - అతివ కిట్లనెను
 ఇందు పురోహితుం - డెవ్విరె నీకు
 అంద్దై నట్టి ఫుడి - యారమ్మై నేడ
 అన్నియు నేల నీ - యాళితుడ నేనె
 యున్నాను నీపెణ్ణి - నౌర జేయించ
 పవ్వ బూరెలు మంచి - పాయసాస్నములు
 వొప్పైన భిక్ష మా - కొనరాగా గద్ద
 పన్నారు గురుగుల - వంచభక్ష్యములు
 నెన్నిక భుజియించె - నెలమితో నగుచు

తెరయ్యిద్ద సిలుచుండి - దేవేంద్రసుతుడు
 సరసిజవదశతో - సరసమ్మా లాడు
 థావగర్భిషముగా - పలుకు మర్మములు
 థావించి సతిజూచి - వరగ తమకించు
 చెలియ లక్షణములు - చెప్పేద ననుచు
 కలికీ నొయ్యెన లేము - కరము చేబట్టి
 అణ్ణిణజృంభాణా - బది యొంట గద్దు
 అణ్ణు సౌభాగ్య - మది యింట గద్దు
 వద్దురేఖలు నీకు - థాస్మీను ననుచు
 వద్దుక్కే సాదముల్ - థావించి చూచే
 వియ్యుష్మ్య లందగా - వెలదినో గుఱుతు
 ముడీ వడె హరముల్ - ముద్దుల గుమ్మ
 చిక్కు విషిపీతు నే - చేడె సుభద్ర
 మర్మవ నామిద - మఱవకు మనెను
 వేదోక్త యుక్తిని - వింత పొడింపు
 కావించవలె నంద్రు - ఘనశాననమున
 నాలవ దినమున - నాగ న్నర్తికిని
 శోభనం బగు గదే - సుదతి యద్దఱకు
 పానుపుటింటికి - వరగ జూమ్మలను
 కడువేగ నంపుదమ - కమలాయతాత్మి
 అనుచు కందువ మాట - యతి తను బలుకు

తిష్ఠేరవడి యుండె - నెలత సుభద్ర
 నుఱి యెన్నో లీతుల - మాయః తపసి
 వఱవక తనుజూడ - వెఱగొడె సబల
గ్రింటున శ్రీకృష్ణ - కడకు నేచ్చాలి
 దైక్కాడి యతివరుం - డితడు వోయస్సు
 జూడ నయమి గాని - చూఇకో డితడు
 అడెడి మాట లి - బ్లూని పల్కురాహు
 పరవమాడగ వచ్చు - సారె నాతోసి
 సొంపు నొయ్యారంపు - చూపుచే తఱచు
 ఇత్తుతేనే భిష్మ - మిడి శంత దాసు
 దొత్తున భుజియింప - పులతి రవ్వునెను
 ఎంత జేసితిరి మిా - దిటువంటి పారి
 సంతఃపురమ్మలో - నర్సా మా యుండ
 అన్న యూ సన్యాసి - ననుపుమా వేగ
 ఏన్నికబూజింప - నే దగ్గపు గాదు
 తన్న జూడగ నిల్య - తగపుగా దితడు
 కటకట యిటువంటి - కవట సన్యాసి
 శైటువలె బూజింతు - నిందిరారమణ
 అనిన సవ్వుచు గ్రుషు - డా యతీశ్వరుని
 వినయుమ్మతో చిల్చి - వేడ్కు నిట్లనెను
 అయ్య మిావను లన్ని - ఆగడా లాయె

తోయ్యలి నాతోన - దూఱుగా జెప్పు
 పెద్దలు మొరింత - బుద్ది దప్పినను
 సుదుల సందఱి - చులుకగా నగరి
 కాక నాచెలైలు - కడు ముద్దరాలు
 లీలగా దుర్భావ - లేల ఇలికెత్తి
 శోరిషకోర్కె చే - కూరినదాక
 వరీతినే నూర - కే యుఁడరాద ?
 ఆచ్చట చెప్పిన - యింతి సుభద్ర
 వచ్చట రాముతో - నలిగి చెప్పినను
 యూ ద్వారకావురి - యుఁ దుండబోధు
 నవనిష్ట చదియంచు - మని నిన్నగౌళ్లు
 నని గేలి సేయచు - నతని వీచ్చోనుచు
 ప్రియముతో చనుదెంచె - పిదప తా సంత
 నవరత్న కనకసిం - హాసలమ్మానను
 పేర్కైతో గూర్చుండి - పీతాంబరుండు
 శిరసు వంచుక యున్న - చెల్లలి జూచి
 వయతోడ బిలిచె నా - తై లోక్య వతియు
 అష్టురా ముద్దుల - గుమ్మ రా వేగ
 శొమ్మ రా నవకంపు - బొమ్మ రావమ్మ
 ముఁత్యాలనరమ రా - ముద్దరాలా రా
 చి_త్రజ్ఞశోణమూ - చెలియ రావమ్మ

సుభద్రాకల్యణము

విలుకలకొలికి రా - శృంగార కన్య
తోలకరి మెతువ రా - తోయజగంధి
అండువెన్నెల రావె - భాగీరి రావె
శంహసోవెల రావె - కమలాష్టి రావె
షుచ్ఛేకంటీ రావె - మాధవళి రావె
అమృతంపుతెప్ప రా - అరవిలిమ్ము
బుర్రారుపెట్టెరా - భాగ్యలబరణి
ఎలయ ముజగముల - వింత త్రై నట్టి
శ్రీకలా బీరునుల - చెలియ రావమ్మ
కొరు కార్యమ్మ చే - కూరినందాక
అని యుస్తు తమ అన్న - అంకీంచి పిలువ
పసిడి నలాక నా - పగతి సుభద్ర
తలీ పువ్వుగుతుల - తలిరాకు జోణి
పలిత సౌరభ శోభ - గులుకరింపంగ
పసిచక్కగ్గాపై టు - సపరించు కొనుచు
సడనడ చిన్నారి - నడుము జవ్వాస
అందెలు ప్రొయగ - హారముల్ తూగ
మొలనూర్చు ఘుంటలు - ముద్దియల్ ప్రొయ
శందిదండలు వెన్న - సరిపెణల్ దూల
దివ్యై హారముల్ - తెరుపు జూపగను
శాంసునడకతో - నతివ సుభద్ర

అల్ల ఈనె వచ్చే - అస్తుముందరికి
 భద్రేభగమన సు - భద్ర రఘ్యముచు
 తోయజాతుడు తన - తోడ్వెన నునిచె
 సీలాలవంటివా - నెలత సెతీకుఱులు
 వాలారు కొన గోళ్ల - వడిచిక్కు నీసె
 శ్రీకృష్ణ డావేళ - చెల్లెలికి సపుడు
 సేనకొపుటు బెట్టె - చెలువమ్ము తోను
 చుబుకంబు పై కెత్తి - చూచి యోదారిచు
 మక్కువ నలరించె - మసువ సెమ్మామ్ము
 కుంచిచుకొని శిరసు - వంచుకొన బోవ
 శిరసు తాబ్బె కెత్తి - చెల్లెలిని చూచి
 చిఱునవ్వుతీ బలిక - శ్రీకృష్ణ డెలమి
 యే మసె సన్యాసి - యిపుడు సీనైంన
 నాతోన జెప్పిన - నాతి సే బోయి
 తుందలించెద సమ్మ - మరియూదగాను
 ముద్దరా లోర్చురా - మొప్పెమాటులకు
 అని మట్టుపెట్టి యిపు - డాడి వచ్చితిని
 రమణి సీ జోలికి - రా వెఱచు నింక
 వచ్చిన యప్పుడె - వనిత సేబోయి
 యిట్టె బంధుచెద - నిపుడె కొట్టెదను
 అని బుజ్జగించి చె - ల్లను గారవింది

చెలునష్టు - బలిక - శ్రీకృష్ణ డెలమి
 మత్తేభగవన నా - మును చేకొనవె
 మదిరాష్ట్ర సీకొక్క - మాట జెప్పెదను
 తగ నేడు నేడు వ - దాన్నల్న లోకములు
 సరసి చూచితి సేను - ఆదికాలమున
 ఇటువంటి సన్యాసి - నెట జూడలేదు
 అటు గుక సీ తోడ - నిటు జెప్పువలసి
 శిరసు నాఫూడించి - చెత్తలి నసుడు
 కనుగొని సలికె నా - కంజాషు డెలమి
 యేమని వ్చింతు - నితని మాహాత్మ్య
 మేమని వ్చింతు - నితని పౌరుషు
 ప్రమథగణమఃతోను - పార్వతీశ్వరుడు
 సవతాడ వచ్చితా - చాలంగ నొచ్చె
 ఆకాలకంతుడు - నటు లోడిపోయె
 సీతని గెలువగా - నెవ్వరి వశము
 ఈయతీశ్వరుని వే - రెవరు తెలచినను
 వైరుల గుండెలు - వ్రక్కలై పోను
 ఉపవాసముల చేత - నొడత్తుల్ల ప్రుక్కి
 యెలమి యెఱుగని వాని - వలె నున్ననాడు
 అడవువే మేలాయె - నామునిపత్రికి
 వండ్లు ఘలమ్మలు - భాషీంపు చుండు

అకలి గొన్నప్పు - డాతని భిక్

కరసి యన్నము - పెట్టి - నండ లేరెవరు

కార్యాని కోసమే - కడు చిక్కు పడెను

కార్యము చేసి గ్రి - క్కన నంపవలెను

సుదతి యాతని సూడ - సుకపతి సుతుడై

మనసులో సీ కను - మానమ్ము వద్దు

కన్య సీచేతి భి - తమె కాని యతడు

అస్యులచే భిక్ - అందుకోబోడు

దానిచే సీకు నిం - తగ జెప్పవలసే

యెప్పటివలసే నీ - ఏ యతేశ్వరుని

తప్పక పూజించు - తరుణి పొమ్మాని

అన్నమాటలకు తా - నంగీకరించి

మత్తేథగమన గ్రి - వ్యున లేచి వచ్చెం

అందెలు కదలఁగ - హరముల్ వెలుగ

మదిరాణ్ణి చనుదెంచే - మానియుంటికిని

పొసగ నానాటి క - పూర్వమ్ము గాను

అఖల పదార్థమ్ము - లాయత్తే పగచు

పిందులు కావించు - వేవే విధముల

పొందుగా నతనికి - భుజియింప నిడును

వలశ్శత్తో ననియెల్ల - వరుస భుజించి

కడు డస్సి యుంటకు - కారణా బేమి

మూచూప్ప లీతమక - మిావిలాసములు
 దేశావసుల యందు - నెఱుగ మెన్నుడును
 విజయుని రూప వి - వేక సంపదలు
 గజరాజవరదుచే - గేమ నే విందు
 తెగవాలు కన్నలు - దీన్న బాహువులు
 వగడంపు వన్నెగల - పాదపద్మములు
 చూడగా నీతండు - క్రీడియే కాని
 వాలాయముగ యతీ - శైవుడు గా బోడు
 కవట సన్యాసిగా - కల్పించి యిచట
 శుషుమను శ్రీకృష్ణ - దునిచినా డేము
 అని మనమున జాల - హర్షమ్ము నొంది
 శృంగార మమరించె - చెలియ సుభద్ర
 పై కొనియెద నంచు - పద్మాయుతాట్లు
 జోకతో కమ్మ క - స్తురి నలు గిడెను
 జాతి గొజ్జగి నీటు - జలకమ్ము లాడి
 రీతిగా నొకవింత - దేఖ చూపటి
 ఉమ్మెత్తపువ్వు వలె - నుతికిన మడత
 నథముల గొనితెచ్చి - నాతి యిచ్చినను
 చెంగావి పావడ - రంగు మిాఱంగ
 చుంగు విడిచి కట్ట - సుడతి సుభద్ర
 పాలిండ్రవలను క - న్నఁడగ నొకవింత

లీల పయ్యెద కొంగు - లేజాఱ విడిచె
 నటనతో పై నము - నడచేటి మగువ
 రమణ బాగుగ కొంగు - రంగుగా జెలగి
 జవ్వాజి పదనిచ్చి - చయదకాంతముల
 దుష్టేన నెరగోర - దుర్విన కరులు
 పాపట నొసహరి - బాగుగా దీర్చి
 చూపట్టు కొప్పు నిం - చుక జాఱ ముడిచె
 మల్లెలు మెల్లులు - మదారములును
 చలని జాజులు - నంపంగి విడులు
 పారిజాతమృలు - బాగుగా తీర్చి
 యొయ్యనె తుఱిమె నా - యుత్పుల గండి
 విఠుల ఘన్యధు డేయు - విరిమెగ్గ తూపు
 నటన గుమృడి గింజ - నాషమృ తీర్చె
 బసిడి ముత్యాల నొ - ప్పగ పూర్ణచంద్రు
 తపమించా చెత్తల తా - టంకాలు చేర్చె
 మొగపు తీగెకు చెంత - ముత్యంపు కొలికి
 జిగిమఱల్ మిగులు మం - జిడి తాళి జేసె
 పుంజాల దండ దా - పున నేవశమృ
 రంజిల్లు భన్నన - రమృ క్రిడించ
 యిన్ని సొమృలకును - నన్నె బెట్టిసటు
 మూడువేల్ పెలనేయు - ము క్షాఱ బెట్టు

కుంకుమ గంధము - కూర్చున మంచు
 గోవకస్తురి బూసె - కొమరారు మేస
 వచ్చి పోకలతోడ - వండు టాకలతో
 గమ్మన కపుర పీ - డెమ్మ గావించె
 ఆరామచిలుక భు - జాంగదమ్మనపను
 రాజసమ్మన నునిచె - రమణి సుభద్ర
 శుఖించుకుండలుత్తార్మారముల్ - నలుష సామ్మణులును
 వచ్చులదుచుల స్తు - భు మ్మమ్మాటునను
 మత్తాట్టి నిలుచుండె - మాని జూచుచును
 బృందావనము మీద - వెలయు నా మాని
 కమలార్క - చింబంబు - గతి బోలువాని
 భాతేందుచాయల - పగెది నిరుగడల
 చమ్ముగపుట్టుధ్వన్య పుం - ద్రమ్ముల వాని
 నొప్పుడందురక్కావి - నూటార్చునాలు
 కప్పారు నిడువాలు - గడ్డము వాని
 మొలకెత్తు ముత్యంపు - మొగ్గల బోలు
 తథుకొత్తు శుభ్రదం - తమ్ముల వాని
 అలవధు తులసి పూ - సలచేరు వాని
 కపగూడ హరిసీల - తాంతి తేలించు
 తమ్ముపూనల దండ - తన కురము సొంపు
 సామ్మణగా సవరించి - చూపుట్టు వాని

యస్తు విధంబుల - నున్న యా మాని
 జూచి సంతోషమున - సుదతి యెట్లనెను
 అడిగెద నని శూని - అతివ సుభద్ర
 తనమనములో నున్న - తాత్పర్యమునను
 చితోఽయీరసలత - చిగిరించ గాని
 జత్తామామున మేను - ఉచ్చి హంగాను
 పలుకు పలుక్కుకుతేనె - లొలుక్కా సపుత్రు
 పలిక దా నొకమాట - పద్మాయతాత్మి
 అయ్య మిందేశ - మంసి మాచిత్తిరో
 తెఱ్యుది మించామ - మేచట నుండుదురో
 పరగ నిండ్రప్రథ - పట్టణమ్మును
 బహుళ సంపదలతో - బరగు చున్నార
 కేస మానసులు కం - తీసుతుల్ వారు
 ఆరయ గడు సుఖు - లై యున్న వార
 కోరి మా మేనత్త - కొడుపు త్తదుగురు
 వారికి కుశలమా - పరమునిచంద్ర
 ఆరాజవరులలో - నర్సును డెలమె
 థారుణి తీరముల్ - దరిసింప నేగె
 తీర్థముల్ త్యేత్రముల్ - తిరుగువో మిందు
 ఆయ్దనందను నెందు - నే జూడలేదా
 జగతి నంపట మిందు - చరియింతు రనగ

అనిసి ఏ చ్ఛిన్నాడు - అడుగంగా వలసే
 హరిశాదముల బుట్టె - నెట్లు యాగంగా
 భూతలమ్ముర వెలసి - పొలు పమరు చుండు
 మఱి పట్టబ్రదుడు - మాయన్న కతదు
 వంగా మర్మింప - నందు బోబోలు
 నని మున్న వింటి నే - సతదు తా నిటసు
 సనుదెచు టెరిగితే - నఃయమినాథ
 యా ద్వీరకాపురి - యెంతో దూర నుని
 తన పురమున కట్టె - తా నేగె నేము
 అని యున్న తా బల్క - నా మునీశ్వరుడు
 వూనమ్ముతో నుండె - మఱి కొంత నేపు
 ఓ మునిపుంగవ - యో పుణ్యమూర్తి
 గంగాతరంగభం - గ్రక్రమశుభ
 పాథోభర న్యాయ - పర భక్తియోగ
 నాథ నా దైనమ - నవి చేంస గడె
 అసుచు సుభద్ర దా - నాడు వాక్యములు
 విని చెవిపండుగై - విజయు డిటనియె
 చద్దాక్షి సీతిసోను - పలుకగా వెఱతు
 పలికిన పలుకులు - భావ మేర్పుఱచి
 దూఱు లెక్కించెదో - తోయజాత్మునకు
 వలపు గల్లక యుండ - పలుక గల్లుదునే

వదుచుదనమున నే - వలుకు వల్మూలను
 మనసులో నుంతువా - నను రాజబుమిని
 అను మాటలనువిని - యర్థాంతరములు
 లేమ లో భావించి - లేసవ్య నవ్వె
 కామతంత్రము రహా - న్యుములు పుష్టించె
 చక్కని ముఖ పద్మ - సారస్య మొంచె
 చిక్కని నెమ్మైని - జిగి విచారించె
 తిన్నని మాటల - తేట లాలించె
 నన్నంపు నదరంపు - చామ వర్తింపు
 మొలక నవ్యలదీవి - ముగుద కెమ్మానైని
 తరలాయ్మి చెక్కిట్లు - తరుణి పోక్కిట్లు
 తిలకించి పులకించి - కలజూచి చూచి
 తల యూచి విజయండు - తానెద గండె
 యిటు పంటి బోటికి - యూకోడె కాడె
 నచ్చిన వాడని - నాతి నాతరుణి
 నచ్చుగా పుత్రవింట - నటనుండు గౌటె
 బృందావనము మింద - ప్రేమతో మాని
 కందువ దెలియక - కడు మూర్ఖువోయె
 ఓ ముద్దుచిలక ! నే - నుల్కపల్కుతిని
 వల దింక వల దని - వ్యవహారింపుచును
 ఒడలిక గౌని మాని - వవలించె నంత

సుభద్రాకల్యాణము

నారామచిలుక ఘ - కృన సేగు దెంచె
 పసిడి రెక్కలు - సొంవు లెసగి యాడగను
 మాణిక్యపుంగంర - హాలికల్ మెఱయ
 వారునిభుజముల - పై సిల్పి యపుదు
 నయభయమాలతోను - సరున కిట్లనెను
 శావ లేతెమ్మని - బడలికల్ తెలిపి
 మోని గంటిని చేసి - ముద్దులు వెట్టె
 యదియేమి నిజయుడౌ - యారీతి నుండి
 అన్నిట గుణశాలి - వాదువు సీవు
 అరున సీమన - మలరుచుండగను
 నిర్జరీగతి నాతి - నిన్నెతా నడిగె
 నెలమి మర్యోధ నున - కిచ్చెవ ననిన
 కడు తాపమును బొంది - కాంతి ని చ్చుడిగె
 యిరువురిమనసులో - నెల్ల తాపములు
 సెతిగియు సెతుగని - తెఱ గుండవతెను
 ఇంతిని తోడ్డొని - యాగ్రప్రస్థమన
 కొతొవేడుకల నీ - వేగుదువు గాని
 కమలాణ్ణిపొచిన - కడుముద్దుచిలుక
 నడుగవలె నా సీకు - అన్నిబుధులకు
 తుండెమేలమ్ములకు - మటి వేళ గాదు
 అనుచుముంజీతికం - కణముపై ప్రాలె

ఓచ్చెల్ల యని మతి - నాచకోరాణ్ణ
 తడయక తలపోసి - దా నప్పు డడిగె
 నెచ్చుట నున్నాడో - యెలమి నర్సునుడు
 శ్రీరమ్యు లేవేవి - తిరుగుచున్నాడో
 యొప్పుణ్యభూముల - కేగి యన్నాడో
 వినిపించు మనె - నామె తనకు తెలుముగ
 అనియుట్లు పలుకగా - నామునీశ్శ్రీరుడు
 అమరగా బలికెను - అతివారో నవుడు
 కోమలి యుద్ధము - గోకర్కు మందు
 కూడియే యుంటిమి - కొన్నాళ్లు లచట
 భోజనమ్మలు శయన - ములు నొక్క చోట
 చెలియ యుంటిమి మేఘు - చెలికాండ్లవలెను
 అతనికి నామను - అరమరలేదు
 అతనికినాకై క్యు - మతివరో వినవె
 సీరూపు సీరేభ - సీచక్కదనము
 వేమాఱు తుపోసి - వివశ్శడై యుండు
 నిదురైయిపగలు కం - టికి కూర్చులేద
 యింతి సీపై మోహ - మెనగొనియుండు
 నెలమి నర్సునియూ - పెఱుగనే తాను
 రూపేల గోరగ - నోపలవాగి
 మందారదామమా - మాయన్న చేత

విందుగా సెన్నుడు - వెన జూడ లేదు
 యెగుభుజమ్ములవాడు - మృగరాజునడుము
 నడచి పుచ్చుకొను నె - న్నుడుముగలవాడు
 గరగరనివాడు చ - శ్కృని వాడు నతడు
 గౌప్య కన్నులవాడు - కోదండగుణకి
 ఛాంకఁబు లౌభావులు - లమరినవాడు
 వెన్నుస మచ్చగల - విభవంబువాడు
 బవిరి గడ్డమువాడు - పన్నిదం బిడిన
 వెన్ను పగడసాల - వెన నాడవచ్చు
 చిగుర్లొత్తు చెందిక - చెలగు పాదములు
 నని విధం బెఱిగింప - నంతట నరుడు
 నీవు గుణాధ్యవు - నీకెవ్వు రెదురు
 శ్రీహంరి చెల్లలొ - శ్రీంగారవత్సివి
 యేవున నీభాగ్య - మేమన వచ్చు
 నీవు కిరీటికి - సెలత వై తేని
 భావింప నాతని - భాగ్యమే కాద
 పూని నీ వడుగగా - బొంక సేమిటికె
 మానిని సేసె పో - మఱి యుర్చునడను
 సన్ను మన్నించి మించి - యన్న శ్రీకృష్ణ
 నిన్ను నా కీలలసి - పన్నె సీవిధము
 నీకోర్కు నాతలవు - నిగమ ఏచరుడు

సుభద్రాకల్యాణము

చేణి నమకూర్చు - చింత యేమిటికె
 అరయ గంధర్వ క - శ్యామున్న రాజ
 వరులకు తగునండు - వరధర్వ వరులు
 అనుచు తమకమ్ముతో - అతఁడు చేయి చాన
 థున్మైన సిగ్గుతో - కాంత యిట్లనెను
 తల్లియు దండ్రియు - తగిన బాంధవులు.
 బ్లూలిడు లన్నులు - పాయ కున్నారు
 వారి యనుజ్ఞిచే - వర్తించు మిచట
 సీలాగు పనులైన - యిందఱు నగర
 హరి సీకు నిచ్చునట - అనుమాన మేల
 తెలి యేనుగునెక్కి - దిన్ను దూరెదకె
 అనిచెప్పి తా నగరి - కణివ పోయినను
 మునియు లత్తాగృహ - ముద్దున కపుడు చనియు
 మదనునిచే జిక్కి - మత్తాత్మీ రాక
 కెదు రెదురై చూచి - యిట్లని పలికె
 యింతికి నాపే ర - దేల చెప్పితిని
 కాంతయు లోనికి - గ్రిక్కున బోయె
 మరుని పుత్రడిబోమ్మ - మరలె నాచేతి
 పరిచర్వ లొనదించ - భాషించ దొక్కొ
 సుందరి పాదాల .. యిందియల ప్రొత
 విందునో పీనుల - వెరగండు నొక్కొ

తెలిసోగ కన్నుల - తెలియగ తేమ
 శాలయక తా జూడ్కె - చూచునో తేదొ
 కొమ్ములతో గూడ - గుజ్జన గూర్చి
 ఆమగువ వడ్డించ - హర్షించ దొకొ
 తేమిచేయుదు నిట - కింకొకసారి
 కామిని చనుదెంచి - కరుణించ దొకొ
 ఘూమ కావలెనని - ఘన్నించి రాడ
 కాముడు దన్నువే - కారించ దగున
 ఉన్నమా తల పెల్ల - నుర్మీధరుండు
 చుస్తుగా తనమతిని - థావించ డలిసె
 ఘునమందిరములకు - గ్రంచ్చన వచ్చి
 తెలమి రుక్మణి జూబి - యిట్లని పలికె
 నెలత సీమరదలు - సేమ సన్మాని
 అలభేది సుతుడౌట - పరికించి తెలిసె
 మలయుచు వచ్చి తన - ఘుందిరమ్మునకు
 తెలకొన్న సిగ్గుతో - దా జేరదాయె
 అరసియన్నము బెట్టు - మనుచు నియమించి
 పూరిది వినోదముల్ - చూచుచు నుండి
 అంత సక్కడ తుఱె - యాసుభద్రయును
 చింతించి చెక్కిటా - చెంయబూని యుండి
 మదిలోన తలపోసె - మగువ యిట్లనుచు

యింద్రసందనుడు - హీంద్రస్తతుండ్ర
 చేరి వినయమైన - చెట్ల బట్టినను
 విడిపించుకొని మట్టి . వేగ బోయితిని
 ఎలమీ నాతని మన - సెట్టుండె నొకొక్క
 కాక దా నొడ బడితే - కడుచుల్క దనము
 యూ కడ సందటి - కెన్నిక కాద
 యెఱుగడా నాకేల - యింత చింతించ
 విరవైన యాపెండి - యాడేర్చు తనకు
 అనుచు చింతింశుచు - నతివ సుభద్ర
 హంన తూలిక పాన్పు - సందు పవలించె
 ముత్యాల చెఱగుతో - ముసుకు తాబెట్టు
 అయంబుబాట్టియు - సచటి కథుడెంచి
 ఆ మరదలి జూచి - యటు సవ్వి పలికే
 కనులేల మూన్సేవె - కలహంనగమన
 శిరసేల వంచేవె - సింహీంద్రమధ్య
 వాలుకన్నుల సీరు - రాల నేమిటికే
 వనిత నన్యాసిని - వలపించు కొంటి
 రామావతారాన - రమణేరో/సీని
 శాంతయను వేరుతో - వహంత వైతి
 అల బుశ్యశ్యంగుని - అటులోను జేసి
 వలవేసి కొంటివే - వన్నతరోసీని

శేవెంద్రసుతుదృష్టి - తెగువతో తాక
 వృష్టి తీయింతుమే - తెలివి రా నీకు
 తెగవాలు కన్నల - దృష్టించి చూడ
 అతనిచేతనె కాని - అది మాన దనెను
 చిట్టమిటి కోపాన - చెలియ సుభద్ర
 కరకంకణములచే - కాంతి కోభీల్ల
 ఆదుక్కొమ్మును - ఆవలికి ద్రోణ
 శృంగా నునుగిడి - కాంత యిల్లనెను
 యంతి నీపలికిన - యాపలుకు లన్ని
 త్రైలోక్య పతితోడ - తా విన్నవింతు
 అనిన మరదలి జూచి - అతివ యిల్లనెను
 యప్పుడే చెప్పవే - యభరాజగమన
 మిచాయన్న మముగూర్చి - మించనాడునచె
 జలక మాడుదు లేవె - చెలియ సుభద్ర
 తలువ గల్లుదువులే - చండనగంధి
 థుజియించుదువు లేవె - వుత్తడి బొమ్మ
 కెలది సీకునుపోడి - వేగ జేయుదుము
 అనిచెప్పి వైద్యి - యరుడౌచె నంత
 నందహా నిందిరా - మందిరమ్మనకు
 ఆయింతి పైటై నా - యాసామ్మ లన్ని
 తాటుంకముల కాంతి - ధవళింపగాను

మొలనూర్ల ఫుంటులు - మొల్లముగ ప్రోయ
 నొయ్యనె తనసదు - మూగాడగాను
 ఇంతి పయ్యెదలోన - నేకాతమునను
 ఆచ్చకవాకములు - ఇతివ హరములు
 కొమరార కొప్పలో - గొజంగి దండ
 నటనతో వీపున - నాట్య మాడగను
 జాఱువయ్యెదకొంగు - చుక్క ద్రోయుచును
 ఉరిది ముత్యపు సరులు - నుయ్యల లూగ
 ఆదనారాయణం - డథిలాంషనాఫు
 డండజపుపానుపున - అతడుండ తెలిసి
 కోవెల స్వరముతో - కొమరాలు పోయి
 చిలుక వలుకులతోనూ - చెలి విన్నవించే
 పుండరీకాడ్ల డా - పూరుషోత్తముడ
 ముర్వైరి వందిత - మ వ్యోపాల
 నారద వినుత యూ - నంద ముకుంద
 మత్స్యవతార నా - మనవి చేకొనుము
 యింతకార్యం బని - యెఱుగని యట్లు
 కవ్వడి నేచుట - కామధర్మంబె
 అని చెలి యున్న వృ - త్రాంత మంతయును
 సెఱిగించె కృష్ణున - కెలమి రుక్మిణియు
 హరి వారి తల పంత - నంతయు దెలిపె

వరుసతో దేవీ - వను దేవులకును
 సారణ ప్రద్యమను - సాత్యకులకును
 ఆచంధి నుడ్నవు - డష్టూ డాతెఱగు
 అయింపుసుతుసకు - ఆసుభద్రకును
 నెయ్యమి కలుగుట - సేర్పునదెలిసె
 చయ్యనె తనకోర్కె - సమశాడె ననుచు
 తొయ్యలి నపుడు పా - ర్థన కియ్యదలచె
 ఆయచలమ్ముని - చూదవు లైలు
 భూరి మహాత్మవ - మ్ములు చేయుచుండి
 ద్వారకలో సుభ - దొకస్య యుండె
 బలరామ కృష్ణులు - పర్వితమ్మునకు
 చేయించుచుండరి - చెలగి యుత్సువము
 తమయన్న కృష్ణుని - తలచె సుభద్ర
 అమరేంద్రుడలంచె - అర్జును డపుడు
 అంతట శచితోడ - అమరపతీ వచ్చె
 అచట ముత్తేదువ - లాయరంధరియు
 శచి రుక్మిణీదేవి - సత్యభామయును
 ఆవధూవరులకు - నతివ లండఱును
 నంపంగిత్తె లము - చక్కగా నంటి
 జలక మిద్దతేకిని - సరగున దీర్చి
 దివ్యవస్త్రమ్ములు - దివ్యగంధములు

దివ్యమాల్యమస్తులు - దివ్యభూషణములు
 ధరియించి రఘుడు వా - ద్వయధ్వనితెనగ
 గరుడ గంధర్వులు - గానముల్ నేయ
 అలవడ బరగిన - ఆశంభురాణి
 నతివప్పుజించిన - నాయరుంధతియు
 మృగనాభివాసనల్ - మొగి గుబుల్ కొనగ
 జనుల్లెల్ పెనగొని - చౌకళింపుచును
 అందముగ మృగమధ్య - లమర బాఢుచును
 కల్యాణవేదికి - కడువేగ రాగ
 నాదరాన సుభద్ర - కాయర్పునునకు
 వేదో క్తమున పెండ్లి - విష్ణుండు చేసై
 ఆనమయమున్నన - నమరవల్ భుడు
 థానురమణముయ - బహుభూషణములు
 థునముకుటమున్ను - కవ్వడి కొనగి
 అనుర కచితుడై - హరి పీడుకొనిన
 అపుడు సుభద్రయు - నాయర్జునుండు
 శచికి దేవేంద్రునకు - పద్మక్తి ప్రముక్త
 ప్రముక్తిస యిరుగుర - మొగి లేవనెత్తి
 ఆశీర్వదించి యూ - యమరేంద్రు డరిగె
 నిర్దుల్ తామును - నిజపురికి నేగ
 అర్థును జూచి కం - నారి హర్షించ

అప్పుడు కవ్వెడి - యాసుభద్రయును
 హారిపాద వద్దైముల్ - హార్షమున బ్రేముక్కు
 కడు గారవమృగున - కౌగిట జేర్చు
 కడతేని యత్తయ - కాండము లొసగి
 రయహయంబుల హోమ - రథమును నొసగి
 హారియు రుక్కీశి సూచి - ఆప్పు డెల్లునిరి
 అలరెడి వేడుకల - ననగు మరదలిని
 హోమ వీరమృగున - నుసిచిరివారు
 అత్తతల్ శిరసుపై - నాయిర్యరుంచి
 మత్య రత్నమృగులు - ముగుద యొడినిడిరి
 సిగుమురిపెమృగున - చెలియ సుభద్ర
 వద్దికి చనుదెంచె - వదిన ముందజీకి
 పుత్తడి బొమ్మవలె - పొలతి సుభద్ర
 వదిన పాదములపై - ప్రాలుచు బ్రేముక్కు
 బ్రేముక్కున మరదలిన్ - మొగి గాగిలించి
 అక్కున జేర్చుకొని - అతివ యుట్లనెను
 అడల నేమిటికి మా - యమ్ము సుభద్ర
 అత్తయు సీకు మే - సత్తయు గాన
 వింతవారెవ్వరు - వీరిలోపలను
 భావమఱదులు చాల - భక్తి గలవారు
 నిను విడిచి మిాయన్న - నిమిష మేనియును

నెలువ రిప్పుడే నిన్ను - బిలిచి తెచ్చెదరు
 శూల మవ్వు నిప్పుడే - తా బిలుచు గాని
 యిచటికి బోయి రా - యిథరాజగమున
 శాసదినె యుండవే - నా ఏంచుచిలుక
 అని బుజగించేటి - ఆనమయమున
 ఘునకోటిసుంప్ర్యు ప్ర - కూళమ్ము భూతి
 మకుటమ్ము ధరియంచె - మటియు నరునుడు
 విచ్చేసె నంతలో - విజయు డా సతికి
 ఉన్నిక దండ ప్ర - జామమ్ము జేసె
 శీరజాతునిరాణి - నిత్యకల్యాణి
 చారిద్ర్వనాశిని - దయగల తల్లి
 పాండునందనులకు - ప్రావునై యొవుడు
 శృవ జూచి రక్కీంచు - కువలయనేత్ర
 మన్మథుని గస్సుట్టి - మరువంపు మొలక
 మమ్ము కట్టాక్కీంచు - మాధవు రాణి
 అనుచు ఘల్లునుడు త - న్నతిభుత్తతోడ
 నవము జేయుచునున్న - కువలయనేత్ర
 మకుటమ్ము వటి క - వ్యడి లేవనెత్తె
 సత్యకృపాచార్య - సత్యనంపన్న
 సత్యము దప్పని - సర్వజ్ఞ సరుడ
 చెలువతో సద్భుత్ - శ్రీకృష్ణనేహ

సుభద్రాకల్యాణము

44

కలిగుండు నీ వెల్ల - తాలంబునందు
 సనుచు దీవన లిచ్చు - నానమయమున
 నక్కన జేత్పుకొని - అతివ కిట్లనెను
 చనవిచ్చినాడని - సకీయరో నీవు
 పలుమాటలకు సెట్లు - పాలుపడవస్తు
 పొలతి నమ్మగరాదు - పురుషుల నెవుడు
 పలురీతి గృహ న - గృహమ్మతై యుండు
 కొంచక కృషుకు - కూరిక్కతో నుండు
 వంచన నేయకు - వనిత యెప్పుడును
 అనుచు బుద్ధులు చెప్పి - అనుగుమరదలిఁ
 అర్జునుచేతి కొ - య్యన నప్పగించి
 కోరిక కొనసాగె - కొమరాల నీతు
 ఇంద్రనందను గూడి - నేఁగు మాయమ్మ
 అరుగుమి నీవని - అతని వీడ్క్కలిపి
 నరసఖు డేగె నం - తర్మిపమునకు
 అరిగిన పిమ్మట - నపుడు కవ్వడియు
 దేవకివను దేవ - దేవులకు ప్రమేకి
 వారిదీవన లంది - వనితను తాను
 చయ్యన చనుడెంచి - నత్యభాషుకును
 వరభక్తితో ప్రమేక్క - వనితయు తాను
 అన్న అర్జునుడ యా .. అతివతో గూడి

సుభద్రాకశల్యంము

46

ఘను పీరు పుత్రుని - గాంచు వేగముగ
 అనుచు దీవన లిచ్చి - అతివ యాషణమె
 అరుగుమి సీనంచు - నతని వీడొ ఫ్లిపె
 నరసథుం డరిగె - నంతరీ డైప్మునకు
 అనిపిన పిమ్మట - నపుడు కవ్వడియు
 రథముపై నునుచుకొని - రమణిని నపుడు
 పోయేటి వేళలో - పురి గాచియున్న
 ఆయుధవాహకు - లారీతి సైరి
 ప్రవరసేనుడు కృత - వర్ణ యాదిగను
 తౌర్యమున నాసవ్య - సాచి నడంప
 సోగోరి పాండవ - యుద్ధండవ్యత్తి
 మారామకృష్ణలే - మజీ లేమి జూచి
 యూటేమ తోడ్ఫొని - యెందు బోయెదవు
 తాలూంకుశౌర్యము - తలవవే మదిని
 పొలతి సీచెతుకొని - పోయుతి వేని
 బలునారసమ్ముల - బడవేతు మనిరి
 ఘనగిరితటుల సం - దనవనంబునను
 కినిసి చొణమ్ములు - క్రిక్కటియునేసె
 రమణి సుభద్ర సా - రథ్యంబు సేయ
 అమరేంద్రవందను - డసమయమున
 కడు లోపమున దన - కాండములచేతి

చెనకి వారల నెల్ల - చీకావు జేసె
 ఇంతిని దోడ్డొక్కని - యింద్ర ప్రశ్నముకు
 నంతోమమున జనె - సవ్యసాచియును
 శోరిచి కనుగొని - సంకర్లు ఇండు
 నీరజోదఱుడును - నీలాంబరుడును
 ఘుశ్ఛరితాంబర - కనకాద్రినిభుండు
 నేర్చైతో చనుదెంచె - నీలవర్ణండు
 బలతమ్ము జూచి బల - భద్రు డెబ్బనియే
 యేమి కార్యము గల్లె - యింద్రాక నీకు
 మాన వెన్నుటికిని - మందెమేలములు
 ఆహోగ్రుడై మించు - నన్ను ను జూచి
 కపటనాటకథారి - కష్టై నొకమాయ
 నాగమల్లియతీగ - నవమల్లిగె
 కలసి పెనగుచునున్న - కడువింత జూపె
 నచటి సభాస్తరు - లాసమయమున
 పచరింప నర్జును - బవుపరాక్రమము
 విజయ నిర్మింపుల్ - భేరిరనంబు
 రామాది యాదవ - ప్రకరముల్ గౌలువ
 మదిలోన నుచ్చింత - బెద్దైన గౌసక
 పనివినె నరుడు ను - భద్ర దోడ్డొనుచు
 పొదలిన వేడ్కల - బోయే నొకేము

అటు పట్టి తెచ్చేము - యిటు మమ్మ బనుత్తు
 మిదెయని చారులు - నీవిధి బలుక
 విని వారి నంధతీ - వేగ వారించి
 బలభద్రుతో నీట్లు - పలికె శ్రీకృష్ణ
 డనఘుమ ధర్మజు - డతినీతిపరుదు
 తన మేనమరడలి - తాను గొంపోయె
 వలదని యెవెకి - నారింప వశము
 బలవంతు డాతడు - బహుక్రత్తువేది
 అటుగాక ద్రోణల - కనుగు శిష్యుండు
 కదనములో వాని - కదియంగ దగము
 యెదిగిన కన్య మన - యింటిలో నున్న
 మనము చేయకయున్న - మగువ బెండ్లాడై
 తలప సీవనులకు - ధర్మమా యనిన
 నబ్బాత్సుమాట కం - తౌను గాదనక
 త్జులాంకు డప్పడు - తలయూచి యుండై
 తల్లియు దండ్రియు - తగిన బాంధవులు
 బల్లిదు లన్న లు - పాయకుండంగ
 నొకపేద పలె పాయ - నువిద సుభద్ర
 సుదతి సీరీతిగా - చూచుచుండుమగ
 అని వెడబ్బాటుగా - నన్నతో జెప్పి
 అనుగు చ్చల్లలికిని - అరణముల్ గొంచు

లక్ష గుజ్జముగైలు - లక్ష యేనుగులు
 అక్షీణ బావుబలు - లగు వీరభటులు
 రమ్యకాంచనమణి - రథసహస్రములు
 సాందర్భవతులైన - సతిసహస్రములు
 అన్నయు తమ్ముడు - నతిమోదనునను
 అరణమ్మై దెచ్చిరి - యశి శీఘ్రమునను
 వనితతో చనుదెంచి - వరు డర్జునుండు
 వావిరి నాదైవ్యత - వనములో నుండ
 అచటికి చనుదెంచి - రన్నయుం దాను
 నరణమ్మై లిచ్చిరి - ఆదంపతులకు
 అపుడు సుభద్రయు - నాయర్జునుండు
 ఆరామకృష్ణులకు - నతిభ్రంకి మొక్క
 మొక్కేన యిరుఫుర - మొగి లేఁ నెత్తి
 విజయుడవుగమ్మాను - వేడ్క దీవిచ
 విజయు డాతట హారి - వేడె బూజంచె
 సంతోషచిత్తునై - చనిరి ద్వారకకు
 అపుడు సుభద్రయు - నర్జును గనియే
 యా చందమున నన్ను - నీక్కించి కృష్ణ
 యేమని పలుకునో - యారసమ్మునను
 ఆపలుకు లన్నియు - నఱు తాకు నేము
 గోపాలసతులతో - కూడ నన్నునపు

వునిన సంతోషించి - యాయింతి కనియె
 ద్రేవదికిని మొక్క - తరుణి పామ్మనిన
 వనిత ప్రవేశించి - వచ్చె నవ్వేళ
 కుంతికి కృష్ణ - కూర్మి మొక్కనను
 నంతనం బలర పాం - చాలి యిట్లనెను
 వనిత నీపతి పీర - ఎరు డయ్యనేని
 ఘనవీరపుత్రుని - గాంతు వీ వనెను
 అంత దీవన లిచ్చి - యపుడు పాంచాలి
 సంతోషమున నుండి - సకియతో గూడి
 అపుడు ధనంజయుం - డాయింద్రపురికి
 వచ్చి ధర్మజనకు - వరభ క్రి మొక్క
 తల్లికి సాప్తాంగ - దండ మొన్నర్చు
 వాయునందనునకు - వందనముచేసె
 తనకు మొక్కనయటి - తమ్ముల నెత్తి
 కడు మోదమున తన - కొగిట జేర్చు
 నతివ పాంచాలిని - నక్కన జేర్చు
 అంతట ధర్మజం - డతిమోదమునను
 దోసుచు బాంచాలి - తో నిఱ్మి పలిక
 పారునకును మాను - భద్ర క్రిప్రాద్మ
 శోభన మగుగాన - చూము వేడుకన
 నానతి గై కొని - యపుడు పాంచాలి

వేవేల యత్నముల - నిందు తగిసేన
 నొప్పెనబంగారు - టుప్పరిగలోను
 కప్పురవాననల్ - గ్రమ్యులోనంగ
 సాంబ్రాణిధూమముల్ - నథ తానువేసి
 చిత్రముల్ నిర్మించె - చెలియ యంతటను
 దిక్కుల హూణిక్కు - దీపముల్ వెలుగ
 నిలువ్రటద్దమ్ముల - నెలత చెక్కించె
 వెయ్యి దీపమ్ములు - వెలుగంగ నందు
 గపుసేర్ల్ దీయించె - గాజాకంబముల
 బంగారు తరికోళ్ల - వట్టమంచమ్ము
 అంగన వెలయించి - యమరించె సెజ్జ
 సన్నవిరిమల్లెలు - జాజెమల్లెలును
 భొండుమల్లెలు చాల - నిండ బరపించి
 యిరుదెనల్ తలగడ - లిమ్ముగా దాపి
 బంగారు సురటి దా - పణతీ వెట్టించె
 పండుటాకులు దెచ్చి - పణతీ మడిపించి
 మదిరాక్షి యునిచె రు - మతీయు నచ్చటను
 చాఱుపప్పు గనగ - సా లానవాలు
 శ్రీసుగంధమ్ములు - చిట్టబెల్లములును

చెఱుకుబిళ్లలు మంచి - చిత్తువిండి సరకు
 పసిమిమామిడి పండ్ల - రసముఁ పిసికి
 పసిపచ్చ గిన్నెల - పాలు నే నినిచి
 పలువన్నెగిండ్లతో - పన్నీరు నించి
 బంగారు చెంబుల - పానక మునిచి
 బుంగల దింపించీ - గంజోదకములు
 పలుకుచిల్పుల నుంచి - పంజరమ్ములను
 ఈరీతి పనులైల్ల - నింతి తగజేసి
 చసుదెంచె పాంచాలి - సంభ్రమమ్మునను
 భద్రేభగమన సు - భద్ర రమ్మునుచు
 చేడె శృంగారమ్ము - చేయంగ దలచె
 పన్నీలు స్వానంబు - బాగుగా నార్చి
 తత్తేఖోసి కట్టించె - ధవళవత్తుమ్ము
 విసనకఱలగాలి - ఏచె నిరుదేసల
 పొనగగా తడియార్చె - పొలతి శిరసు
 ధూపవాసనల లో - దులిపి యల్లార్చి
 గొజంగిరేకులు - కొప్పున దుఱిమె
 నొడ్డుణామును బెట్టు - నూగాడు మొలను
 బిళ్లల మొలనూళ్లు - బిగిసి ప్రొయగను
 ఘుంటుల మొలనూళ్లు - ఘుల్లున మొరయ
 కంతహారమ్ములు - కౌస్తుభముఱులు

కాలిషండెముఖూర్నై - ఘనతతోదుతను.
 అందెల దిద్దె నా - యతివ సుభద్ర
 తథుకు మించిన సాది - దండల పైని
 సెలవంక తాయితల్ - సెఱే వుట్ట గట్టె
శ్రీకారములతోడ - చెలగాడు చెవుల
 కమలాణ్ణీ పంజుల - కమ్ముతే పెట్టె
 సామ్ము లిన్నిటి మింద - శోభిల్లు నట్టి
 మూడువేలుం జేము - ముక్కుల పెట్టె
 కుంకమ గంధము - గూర్చై నా యింతి
 గోవకస్తురి బూసె - కొమరాలిమేన
 ఆనవాల్ పాయసం - శొవులనేయ
 పొలతు లండఱు ఉడి - పొత్తారగించి
 వచ్చివో పోకల - వండుబాకులను
 వెచ్చగా కప్పార - వీడెమ్ము జేసె
 గరిమతో రాచిల్పు - కంకణమ్మునను
 రాజసమ్మున సనిచె - రమణిసుభద్ర
 రుణారుణాత్కారమై - వణతులిద్దఱును
 జోడుచిల్పులవలె - శోభిల్లి రపుడు
 అక్కడ ధర్మజం - డర్జునునకును
 అతిర కైతోనలం - కృతులు సేయించె
 పవ్యసాచిస జూది - సన్న గావించె

శయ్యగ్రహమునకు - నోయ్య బొమ్మనుచు
 వెన నన్న పాదార - విందములు గ్రముఁకై
 పానుపు కడకేగి - పార్థ డంతటను
 యెదురునూచుచునుండె - నింతిరాకలకు
 మఱచిన తన్నిఁత - మఱవనీ ఉండ
 పచ్చనివింటివా - డెచ్చరించుచును
 వేదన కలవిచ్చు - విరహగ్ని చాయ
 ప్రోది చేసినయట్లు - పొదలె చందుండు
 అప్పుడా క్రద్ధాపది - అతివతో ననియె
 పట్టుమ్ముళో వారు - ప్రహరి దిరిగెదరు
 పడతిరో పదునాఱు - ఘుణియ లటు చనెనఁ
 సజ్జతు జను మన్న - సకియ యప్పుడును
 సిగ్గున మురిపెమున - చెలియ సుభద్ర
 ఆడుగు లోడకయుండి - అటుకోఁతనేపు
 కూరిమి గలవాడు - కొమూల సీకు
 మేలిమి గలవాడు - మేన త్త కొడుకు
 నాలునెలలు భీక్త - మేల్లు బెట్టి
 యిప్పు డిటువలె సిగ్గు - లేటికే నుదతి
 అనుష సుభద్రను - అతివ తోఁడ్చౌఁచు
 విశయుని పాన్నున - వేడ్కుతో నుంచె
 తలుపులు మూసికొని - తరుణి యేఁతెంచె

తలపోసె మనసులో - తాతంగ లేక
 దొమ్మి వస్తువులైన - నియవచ్చు గాని
 ప్రాణేశు నిచ్చి మఱి - బ్రాతుకంగ రాదు
 అంలాండ కోటి బు - హ్రోడనాయకుని
 చెల్లెలు గనకనే - నొల్ల నపరాదు
 ఆదిగాక సభలోన - ఆకోరవులకు
 మానభంగము గల్లు - హీనకాలమున
 ఘూంధన మొనగిన - మాహాత్మ్యశాలి
 ఆమవంటి శ్రీస్కంస్తు - కనుగు చెల్లెలట
 అని మఱి తలపోసి - అతిన మోదించె
 కేళికాగ్నహములో - క్రీడియు నపుడు
 పరివర్తనముగ ననియె - పణతితో నగుచు
 రాదు చెయి బట్టిన - నాతిరో నీవు
 ఏడిపించి లోపలికి - వేగ జోయితివి
 యపు డెందు జోయెదే - యిథ నాజగమున
 కనుక సంతోషమ్ము - గాచుండ తగును
 శీడక వచ్చి నా - యెద్ద గూర్చుండు
 కున మఱి సిగ్గున - వనిత సుభద్ర
 కుగుప తా దివ్యేల - మాటుకే చనెను
 కొనలు నిక్కుగ వేయు - కునుమాత్తుములన
 శామలు నిక్కుగ వల - పుల చూపుచూచె

సుభద్రాకల్యాణము

55

అల మోహనాంగుడు - న్నట్టుఁ జూచు డెవీఁ
 లజ్జించి దిగ్గప - రమణి తోమ్మించె
 విభ్వరితనమున - సెలత చెయువటి
 అబ్బారమ్మున కౌగి - టదుముకొని తెచ్చు
 తోయ్యలిని తోడలపై - నెయ్యమున నువిచి
 పొన్నవుప్పులవండ - పొలతికి జూట్టు
 కుంకుమగంధమ్ము - కోమలి కలది
 బంగారు సురటి చే - వటి కిరిటి
 అంగనకు విసిరె - నతిముదమ్మునను
 ప్రాణేళు పాదములు - పణతి తగ నొ త్తు
 యొల్ల లోకమ్ములు - సేలిన యుట్టు
 వల్లభుతోడనె - వనిత పుట్టిపివి
 నీపాదములనేవ - సే డేయవలెను
 మాపాదముల నొ త్తు - మగువ నీకేల
 ముంతటి వాడ్కెన - యూ గాఁందుండు
 మావటీనికి క్రింద - మణిగుండ లేద
 పురుషోతములతోన - పుట్టిపివి గనుక
 ఖుదులకు కొడవటే - పొలతిరో నీకు
 అనుచు తేసియబోలు - సతీవన లాక్ష్మి
 పాసకంబులు త్రాగి - వం క్షారగించి
 కర్మార వీడములు - కడు నరి జేసె

ఆను మేను లుప్పొంగె - ఆదంపత్తులకు
 తఱటులు పులకించే - సెలశకుంబతికి
 ఆసుభద్రాదేవి - ఆయ్యర్జునాండు
 సుతోషమున నుండి - సర్వకాలమ్యై
 ఆవనితో తాళ్ళపా - కాన్నాయ్యగారి
 తఱణి తిమ్మక చెప్పె - దాను సుభద్ర
 కల్యాణ మును పాట - కడుమంచి తేటు
 పలుకుల ; సీపాట - పాడినా విన్ను
 శ్రీహరి వారికి - చేర్చుకె యుండు
 నానాట పాపములు - నాశేసం బౌను
 ఆప్టులు బంధువు - లను వొందగలరు
 స్తు సంతోసములు - సమకూర గలవు.

నంపూర్మవము.
ఓ

